

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення № _____ від “ _____ ” _____ 2017 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Порядку взаємодії територіальних органів Державної фіскальної служби України, місцевих фінансових органів та територіальних органів Державної казначейської служби України у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань» (далі – проект наказу та проект Змін відповідно), а також документи, що надані до нього листом Міністерства фінансів України від 24.01.2017 № 31-26010-06-10/1871.

За результатами розгляду проекту наказу та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проект наказу розроблено з метою забезпечення практичного застосування змін до Податкового кодексу України, внесених Законом України від 21.12.2016 № 1797-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» (далі – Закон № 1797), та до Бюджетного кодексу України, внесених Законом України від 20.12.2016 № 1789 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (далі – Закон № 1789), узгодження положень порядку щодо взаємодії територіальних органів Державної фіскальної служби України, місцевих фінансових органів та територіальних органів Державної казначейської служби України для досягнення цілі - повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань, пені за платежами, контроль за справлянням яких покладено на органи ДФС.

Однак, проект наказу не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на наступне.

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту наказу не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження

Державна регуляторна служба України
ВІХ №2155/0/20-17 від 03.04.2017

результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. У розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, при визначенні проблеми, розробником лише зазначено, що підставою для необхідності затвердження відповідного державного регулювання є внесені зміни до Податкового кодексу України на підставі зазначених вище Закону № 1797 та закону № 1789.

При цьому, за результатом розгляду проекту наказу та його АРВ, було виявлено положення, насамперед у редакції запропонованого проекту Змін, необхідність внесення яких розробником не аргументовано та не визначено проблеми на вирішення яких пропонується змінити чинний Порядок взаємодії територіальних органів Державної фіскальної служби України, місцевих фінансових органів та територіальних органів Державної казначейської служби України у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 15.12.2015 № 1146.

Зазначене стосується положень пункту 3 проекту Змін, якими передбачається доповнити пункт 6 вищезгаданого Порядку новим підпунктом, згідно якого у заяві платника на відповідне повернення грошових коштів, ним має бути вказано суму і вид помилково та/або надміру сплаченого платежу та визначено напрям(и) перерахування коштів, що повертаються, передбачивши серед іншого, можливість повернення на рахунок платника в системі електронного адміністрування податку на додану вартість (у разі повернення надміру сплачених грошових зобов'язань з податку на додану вартість).

Загалом, в АРВ до проекту наказу розробником не проаналізовано існуюче правове регулювання адміністративних відносин щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не розв'язують проблему та потребують вдосконалення. Не наведено даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема має найбільший негативний вплив.

2. У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

Натомість, в цьому розділі розробником зазначено, що проект наказу розроблено з метою приведення у відповідність чинної процедури повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань, пені за платежами, до вимог Закону № 1797 та Закону № 1789.

Задекларовані розробником цілі державного регулювання не відповідають

проблемі, визначеній у попередньому розділі АРВ, є абстрактними та не вимірюваними. Зокрема, розробником не визначено індикаторів зменшення масштабів проблеми, що характеризує б досягнення мети регулювання.

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

3. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише текстовим описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання не вказано кількість та структуру таких суб'єктів, а також не визначено витрати, які будуть виникати внаслідок застосування кожного з альтернативних способів у тому числі за допомогою Додатків до АРВ (за необхідності із застосуванням Додатку 2 або Додатку 4 до Методики).

В даному випадку, розробнику доцільно було б вказати статистичну інформацію щодо кількості повернутих авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів за минулі роки, приймаючи до уваги середню кількість таких випадків як прогнозований показник кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія даного регуляторного акта, у разі його затвердження, або визначити кількість зареєстрованих платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість за минулі роки, на яких безпосередньо поширюватимуться запропоновані даним проектом наказу зміни.

Загалом, в АРВ розробником не наведено деталізованого опису вигід суб'єктів господарювання від удосконалення порядку повернення авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів, не вказано жодних розрахунків витрат, яких такі суб'єкти зазнають як внаслідок впровадження проекту наказу, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

4. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально

можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

5. У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту наказу та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробнику необхідно оцінити, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта після набрання чинності, які мають бути пов'язані безпосередню із предметом регулювання зазначеного проекту наказу.

6. При заповненні розділу VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не обраховано витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта (розроблення та встановлення відповідного програмного оновлення існуючих інформаційних систем ДФС тощо), що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави, та чи витрати держави не є оптимальними і не містять ознак корупційних ризиків.

7. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено обов'язкових показників результативності регуляторного акту, зокрема, розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта, а також розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

8. На порушення вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником не визначені заходи, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, а саме, вид статистичних даних та джерело їх походження.

Порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, визначених статтею 4

Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Порядку взаємодії територіальних органів Державної фіскальної служби України, місцевих фінансових органів та територіальних органів Державної казначейської служби України у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

К.М. Ляпіна